

Viure en un sepulcre

written by Josep Maria Loperena | 9 d'octubre de 2019

La falta de llibertat, la més fosca de les parcel·les de l'aparell judicial, anul·la la voluntat de les persones, les degrada i vexa fins a convertir-les en ruïnes físiques i morals. Així va definir el poeta Miguel Hernández les presons. Són milers les evidències i testimonis que donen fe d'aquella infinita degradació. Amb una carta que va enviar a Josefina Manresa, la seva dona, va escriure: "Quan aquella porta massissa de metall es va tancar a la meva esquena, vaig enfrontar al meu pitjor malson. Sabia que sempre hauria de viure tancat en una cel·la, cerclat per tres parets, un matalàs, un bloc de formigó que actuaria en lloc de taula i un lavabo molt petit. Era conscient que l'única interacció humana que tindria serien unes poques paraules amb els carcellers, als quals no se'ls permetia entaular conversa amb mi".

Miguel Hernández va ser un "pres polític", igual com ara, pesi a qui pesi, ho són Jordi Sánchez, Jordi Cuixart, Carme Forcadell, Joaquim Forn, Jordi Turull, Raül Romeva i la resta de captius de l'Estat espanyol jutjats a Madrid pel Tribunal Suprem. El poeta va ser detingut i condemnat a mort per ser 'milicià de la cultura' –recitava versos a les trinxeres dels republicans– encara que no van poder ajusticiar-lo perquè va morir de tuberculosi al penal d'Alacant el març de 1942. Els polítics i activistes catalans d'ara, igual que ell, tan sols van explicar al poble la possibilitat de canviar el futur, per la qual cosa, sense haver estat sentenciats a cap pena de presó, van ser segrestats quasi dos anys per la seva ideologia independentista. Les presons són cruels i degradants i, per malaurança, continuen sent masmorres de solitud.

Els ciutadans que van votar 'sí' al plebiscit de l'1-0 són conscients d'aquesta realitat. Els polítics no. Igual que el PSOE, que vol aparentar ser d'esquerres, els partits catalans volen semblar independentistes. Però ni els uns ni els altres

són el que diuen que són. L'únic que desitgen és guanyar les eleccions per majoria, sense el suport de les altres faccions. En aquests moments, Pedro Sánchez, etern president en funcions, per raons d'estratègia política no diu el que pensa igual que tampoc ho fan els dirigents dels partits sobiranistes de Catalunya –alguns diuen que aquesta és l'essència de la política: enganyar–, i menteixen a la gent. Molts dels que es diuen independentistes ni ho són, ni pensen ser-ho. El futur d'Espanya, agradi o no als que en proclamen la unitat irrefutable, està determinat per l'abolició de la monarquia i perquè l'Estat reconegui Catalunya com una república independent integrada, com a membre de ple dret, en la futura Europa de les Nacions. Un procés que s'ha de dur a terme des del diàleg, el consens, la solidaritat i la ponderació, no des de la intransigència, el patriotisme mal entès, la curtesa de mires i la malenconia.

Durant els primers anys del franquisme tothom sabia qui era cadascú, i abans de la guerra també. Tot el món coneixia als protagonistes de la Barcelona industrial i la dels sindicats de pistolers pagats per capellans i empresaris que participaven en tota classe de lluites socials i proletàries. Mauro Bejatierra, Buenaventura Durruti i altres. Després de la guerra els escriptors i polítics més notables que van emparar la rebel·lió a Catalunya foren els falangistes Luys Santa Marina i Fèlix Ros, i els que van fugir cap a l'exili van ser Marià Manent, Josep Pla, Ignasi Agustí i Tomàs Garcés, alguns d'ells amb posicions radicals que anaven des de l'ultranacionalisme feixista de Foix al liberalisme de Manent. Franco anomenà al gran poeta Josep Carner, a qui agradava anar d'esmòquing a tota hora, cònsul de Genova, l'Havre i Beirut. Altres, com Eugeni d'Ors –amic de Laín Entralgo i Dionisio Ridruejo– es passejaven per la Gran Via madrilenya disfressats amb un uniforme falangista que el poeta de Vilanova i la Geltrú havia dissenyat, per fer gala de la seva ideologia. Altres literats que van viure la guerra a Barcelona, com Abastien Juan Arbó, Lopez Pico o Carles Riba

eren manifestament republicans i es van posar al servei de la Generalitat. Per últim em referiré a Pere Quart que, en tornar a Espanya, es va afiliar al Partit comunista.

En aquells temps això anava així. Hi havia polítics de tots colors. En els nostres dies és molt diferent. Ningú sap qui és qui. El poble desconeix el que pensen estadistes com Artur Mas, Pere Aragonès, Miquel Iceta o Quim Torra per posar un exemple. I, el que és pitjor, no es creuen els romanços, acudits i galindaines que pregonen parlamentaris d'ERC com Gabriel Rufian o Joan Tardà al Congrés dels diputats. Actualment els polítics catalans que es diuen sobiranistes tenen un únic i mateix discurs: la independència. La majoria menteixen. Només els afecta els interessos de cada un dels seus partits, guanyar la majoria per poder governar i seguir gaudint dels privilegis i prebendes que això els comporta. Ningú es creu que els inquieti el futur dels patriotes catalans empresonats injustament, ni l'excusa que s'ha d'esperar la sentència del procés per proposar una rèplica col·lectiva. Si no ho van fer quan els van empresonar tampoc ho faran ara.

El veredicte serà condemnatòri. Els advocats dels sentenciats hauran de recórrer a les altes instàncies judicials europees per aconseguir-ne l'alliberament. I això comporta viure en un sepulcre durant molts anys.